

АД БРИК БЕРОВО

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

И

КОНСОЛИДИРАНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

за година која завршува на 31 Декември 2017 година

Скопје, Мај 2017 година

АД БРИК БЕРОВО КОНСОЛИДИРАН

СОДРЖИНА	страна
- Извештај на независниот реизор	3
- Консолидиран извештај за финасиска состојба 31.12.2017 година	5
- Консолидиран извештај за останата сеопфатна добивка за период 01.01.-31.12.2017	6
- Консолидиран извештај за промените на главнината на 31.12.2017	7
- Консолидиран извештај за паричните текови за периодот кој завршува на 31.12.2017	8
- Белешки кон консолидиран финансиските извештаи	9-31

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До содружникот и раководството на АД БРИК БЕРОВО

Извештај за консолидираните финансиските извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените консолидираните финансиски извештаи на **АД БРИК БЕРОВО** (Друштвото), кои што го вклучуваат Консолидираниот извештајот за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2017 год., како и Консолидираниот извештајот за сеопфатна добивка, Консолидираниот извештајот за промени во главнината и Консолидираниот извештајот за парични текови за годината која завршува тогаш и прегледот на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за консолидираните финансиските извештаи

Раководството на Друштвото е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие консолидираните финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија, интерната контрола која што раководството смета дека е значајна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиските извештаи кои што се ослободени од материјално погрешно прикажување, без разлика дали е резултат на измама или грешка, избирање и примена на соодветни сметководствени политики, како и правење на сметководствени проценки коишто се разумни во дадените околности.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие консолидираните финансиски извештаи врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме ревизијата во согласност со Законот за ревизија и Меѓународните стандарди за ревизија. Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизијата на начин кој ќе ни овозможи да добиеме разумно уверување за тоа дали консолидираните финансиските извештаи се ослободени од материјално погрешно прикажување.

Ревизијата вклучува спроведување на постапки за обезбедување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во консолидираните финансиските извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешно прикажување на консолидираните финансиските извештаи, без разлика дали е тоа резултат на измама или грешка.

Кога ги прави тие проценки на ризик, ревизорот ја разгледува интерната контрола, значајна за подготвувањето и објективното презентирање на консолидираните финансиските извештаи на Друштвото, за да обликува ревизорски постапки кои што се соодветни на околностите, но не за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата исто така вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на раководството, како и оценка на севкупното презентирање на консолидираните финансиските извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази кои ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето ревизорско мислење.

ВЕРИФИКА Доо

Ревизија, сметководство и консалтинг

ул. Антон Попов, 9-2,1000,Скопје

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР (Продолжение) До содружниците раководството на АД БРИК БЕРОВО

Мислење

Според нашето мислење, финансиските извештаи ја презентираат објективно, од сите материјални аспекти, финансиската состојба на **АД БРИК БЕРОВО**, заклучно со 31 декември 2017 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината која што завршува тогаш, во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Македонија.

Извештај за дуги правни и регулаторни барања

Раководството на Друштвото, е исто така одговорно за подготвувањето на годишниот извештај за работа во согласност со член 384 од Законот за трговски друштва. Наша одговорност во согласност со член 34 од Законот за ревизија е да изразиме мислење во врска со конзистентноста на годишниот извештај за работа со годишната сметка и финансиските извештаи за годината која завршува на 31 декември 2017 година. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работата е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работата се конзистентни со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работа е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка и ревидираните финансиски извештаи на **АД БРИК БЕРОВО** за годината која завршува на 31 декември 2017 година

Скопје, 23/05/2017 година

ВЕРИФИКА Доо Скопје, Регистарси број на лиценца 01/20.05.2013

Овластен ревизор
Сашко Марковски

КОНСОЛИДИРАН БИЛАНС ЗА ФИНАНСИСКА СОСТОЈБА
На 31 декември 2017
(во илјади Денари)

	<u>Белешка</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u> <u>коригиран</u>
СРЕДСТВА			
<i>Долгорочни средства</i>			
Нематеријални средства	8	188	198
Недвижности, постројки и опрема	9	68.975	30.629
Вложувања во недвижности	10	5.162	5.386
Вложувања во хартии од вредност расположливи за продажба	11	593	24.193
Долгорочни депозити	13	128.906	14.000
Вкупно долгорочни средства		203.824	74.406
<i>Тековни средства</i>			
Парични средства и еквивален. на парични средства	14	15.362	10.323
Побарувања од купувачи	15	32.707	1.170
Останати побарувања	15	4.456	452
Краткорочни финансиски вложувања	16	120.872	29.926
Залихи	17	35.811	6.276
Платени трошоци за идни периоди		27	3
Вкупно тековни средства		209.235	48.150
ВКУПНО СРЕДСТВА		413.059	122.556
СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА			
Капитал	18	19.880	19.880
Резерви		49.199	42.899
Акумулирана добивка		204.433	57.424
Неконтролирано учество		130.958	-
Вкупна сопственичка главнина		404.470	120.203
ОБВРСКИ			
<i>Тековни обврски</i>			
Обврски кон добавувачи	19	4.334	1.183
Останати тековни обврски	20	4.255	1.170
Вкупно тековни обврски		8.589	2.353
ВКУПНО ОБВРСКИ И СОПСТВЕНИЧКА ГЛАВНИНА		413.059	122.556

*Белешките кон финансиските извештаи се интегрален дел
од овие финансиски извештаи*

Овие финансиски извештаи се одобрени од Раководството на Друштвото на ден
___април 2018 година и се потпишани во негово име од:

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
За годината што завршува на 31 декември 2017
(во илјади Денари)

	Белешка	2017	2016 коригиран
Приходи			
Приходи од продажба и останати деловни приходи	21	132.660	12.193
Трошоци			
Промена во залихите		(4.518)	-
Набавна вредност на продадени стоки		20.960	45
Потрошени материјали енергија и ситен инвентар	22	70.532	3.997
Трошоци за услуги	23	3.671	2.150
Трошоци за амортизација	8, 9,10	5.728	1.046
Трошоци за вработени	24	41.077	9.979
Други трошоци од оперативно работење	25	8.784	597
Вкупно оперативни трошоци		146.234	17.814
(Загуба) од оперативно работење		(13.574)	(5.621)
Нето приходи/финансиски трошоци	26	6.756	3.576
Добивка при поволна набавка		166.493	0
Добивка/(загуба) пред оданочување		159.675	(2.045)
Данок на добивка	27	(164)	0
Добивка/(загуба) за година		159.511	(2.045)
Останата сеопфатна добивка пред оданочување		-	-
Данок на добив. на останата сеопфат. добивка 10%		-	-
Нето сеопфатна останата добивка		-	0
Сеопфатна добивка		159.511	(2.045)
Расположиво на:			
Акционерите на друштвото		156.640	(2.045)
Не-контролирано учество		(2.871)	-
Заработувачка по акција - основна во денари	28	21.073	(275)

Белешките кон финансиските извештаи се интегрален дел од овие финансиски извештаи

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИТЕ ВО ГЛАВНИНАТА
За годината што завршува на 31 декември 2017
(Во илјади денари)

	<u>Основна главнина</u>	<u>Законска и останати резерви</u>	<u>Акумулирана добивка</u>	<u>Вкупно</u>	<u>Неконтро лирано учество</u>	<u>Вкупен капитал</u>
Состојба на 01 јануари 2016	19.880	42.899	66.718	129.497	-	-
<i>Трансакции со сопствениците</i>						
Објавени дивиденди	-	-	(6.300)	(6.300)	-	-
Распоред на акумулирани добивки	-	-	-	-	-	-
Вкупно					-	-
<i>трансакции со сопствениците</i>	-	-	(6.300)	(6.300)		
Загуба за годината	-	-	(2.045)	(2.045)		
Останати промени	-	-	(949)	(949)		
Состојба на 31 декември 2016	19.880	42.899	57.424	120.203		120.203
<i>Трансакции со сопствениците</i>						
Објавени дивиденди	-	-	(6.327)	(6.327)	-	(6.327)
Распоред на акумулирани добивки	-	6.300	(6.300)	-	-	-
Вкупно					-	(6.327)
<i>трансакции со сопствениците</i>	-	6.300	(12.627)	(6.327)		(6.327)
Корекција			(2.747)	(2.747)	-	(2.747)
Загуба за годината	-	-	(4.111)	(4.111)	(2.871)	(6.982)
Добивка од поволна набавка	-	-	166.494	166.494	-	166.494
Неконтролирано учество на стекната подружница	-	-	-	-	133.829	133.829
Состојба на 31 декември 2017	19.880	49.199	204.433	273.512	130.958	404.470

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи.*

КОНСОЛИДИРАН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
За годината што завршува на 31 декември 2017
(Во илјади денари)

Позиција	2017	2016 коригирана
А) Готовински текови од деловни активности	(6.293)	(1.133)
Добивка /загуба по оданочувањето	159.511	(2.045)
Добивка од поволна набавка	(166.494)	-
Амортизација	5.728	1.046
Корекција на НПО	-	49
Приходи од учество во придружни друштва	-	(2.747)
(Зголемување)/намалување на залихите	(7.051)	1.074
Приходи од дивиденди	(364)	-
Намалување (зголемување) на побарувањата од купувачите	2.049	1.629
(Зголемување)/ намалување на останати краткорочни побарувања	(658)	(315)
(Намалување)/зголемување на обврски кон добавувачите и останати обврски	986	143
Б) Готовински текови од инвестициони активности	17.659	8.099
Набавки на материјални средства	(7.787)	(1.491)
Вложувања во придружно друштво	-	(1.410)
Продадени обврзници	7	-
Стекната подружница	9.231	-
Приемни дивиденди	364	-
Вратени позајмици	15.844	11.000
В) Готовински текови од финансиски активности	(6.327)	(6.300)
Исплатени дивиденди	(6.327)	(6.300)
Зголемување (намалување) на парични средства	5.039	666
Парични средства на почетокот на годината	10.323	9.657
Парични средства на крајот на годината	15.362	10.323

*Белешките кон финансиските извештаи
претставуваат составен дел на овие финансиски извештаи*

1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ ЗА ДРУШТВОТО

АД Брик, Берово (во понатамошниот текст: Друштвото) е акционерско друштво регистрирано со Решение Трег.бр.539/89 од 28.12.1989 година при Окружниот стопански суд во Штип како претпријатието во општествена сопственост, и како такво продолжува да работи се до донесувањето на Законот за трговските друштва.

Со донесувањето на Законот, претпријатието пристапува кон усогласување со одредбите од споменатиот закон и врши трансформација на Претпријатието во општествена сопственост во Акционерско друштво.

Со Решение на Владата на Република Македонија бр:15-230/17 од 15 јануари 1996 година, а согласно поднесената пријава од страна на Претпријатието, Окружниот стопански суд Штип на 18.06.1997 година, во трговскиот регистар на стопански субјекти на регистарска влошка бр.4-03000390-000-03 го запишува организирањето на Претпријатието во општествена сопственост рудници и индустрија на јаглен и неметали БРИК, ц.о. во Берово во Акционерско друштво со истовремено усогласување на Законот при што е запишано

Акционерско друштво рудници и индустрија за јаглен и неметали БРИК-Берово.

Седиштето на Друштвото е во Берово на ул.Задарска бб. со основна дејност 05.20-вадење лигнит текстил.

Покрај основната дејност во внатрешниот промет, Друштвото има регистрирани дејности во надворешно -трговскиот промет.

Во текот на 2017 година друштвото се стекна со подружница преку откуп на дополнителни обични акции 598 од капиталот на придружното друштво АД Алкалоид Берово (во 2016 г) и се стекна со контролен пакет на акции од 59,826%

Во друштвото постои двостепен систем на управување и тоа: Управен одбор и Надзорен одбор и Собрание на акционери.

Во Управниот одбор членуваат:

Миле Чукарски - Претседател на Управен одбор

Звонко Чичаковски - Член на Управен одбор

Наташа Михајловска - Член на Управен одбор

Љупчо Чичаковски - Член на Управен одбор

Звонко Рушковски - Член на Управен одбор

Во Надзорниот одбор членуваат:

Татјана Чичаковска - Претседател на Надзорен одбор

Кирил Крамарски - Член на Надзорен одбор

Никола Лазаров - Член на Надзорен одбор

На 31 декември 2017 година Друштвото има 118 вработени (31 декември 2016 година има 23 вработени).

2. ОСНОВА ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ФИНАНСИСКИТЕ ИЗВЕШТАИ

2.1 Основа за подготовка и презентација за финансиските извештаи

Друштвото ја води својата сметководствена евиденција и ги подготвува своите финансиски извештаи во согласност со одредбите 469, став 3 од Законот за Трговски друштва на Република Македонија (Сл.весник на Р.М. бр.28/04, 84/05, 25/07 и 87/08) и Правилникот за водење сметководство (Сл.весник на Р.М. 159/09). Според овој Правилник, сметководствените стандарди кои се применуваат во Република Македонија се Меѓународните сметководствени стандарди за финансиско известување од 2009 година утврдени од одборот за Меѓународни сметководствени стандарди (ОМСС).

Финансиските извештаи, Друштвото ги изготвува согласно одредбите на членовите 495 до 506 од Законот за трговските друштва со примена на одредбите на Правилникот за водење на сметководството во кој се инкорпорирани Меѓународните сметководствени стандарди, како и според начинот на кој министерот за финансии го утврдува водењето на сметководство заради даночни потреби и цели.

Овие финансиски извештаи се подготвени за Матичното друштво и на неговата подружница Контролата се остварува преку можноста на Матичното друштво да управува со финансиските и деловните политики на подружниците, како и да ги користи придобивките од нивните активности.

Финансиските извештаи на Друштвото се прикажани во илјади македонски денари. Денарот претставува официјална валута на известување во Република Македонија. Онаму каде што е потребно, споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршената презентација во тековната година.

2.2 Користење на проценки и расудувања

При подготвување на финансиските извештаи Друштвото применува одредени сметководствени проценки. Одредени ставки во финансиските извештаи кои не можат прецизно да се измерат се проценуваат. Процесот на проценување вклучува расудувања засновани на последните расположливи информации.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на материјални и нематеријални средства но во согласност со пропишаните законски прописи на Република Македонија, објективната вредност на побарувањата, односно нивната наплатливост како и други проценки кои повремено се прават од случај до случај доколку за нив се појави потреба.

Во текот на периодите одредени проценки можат да се ревидираат доколку се случат промени во врска со околностите на кои била заснована проценката или како резултат на нови информации, поголемо искуство или последователни случувања. Ефектите од промените во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдување на нето добивката или загубата во периодот на промената или во идните периоди доколку промената влијае на истите.

2.4 Континуитет во работењето

Финансиските извештаи се изготвени врз основа на претпоставката на континуитет на работењето, односно дека Друштвото ќе продолжи да работи во блиска иднина. Друштвото нема намера ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење.

2.3 Споредбени показатели

Овие финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 и 2016 година.

Во тековната 2017 година, друштвото изврши корекции и рекласификации на почетните салда со искажување на ефектите преку акумулираните добивки. Прегледот на промените за 2016 година е како што следи:

	<u>2016 коригирана</u>	<u>2016</u>
Вкупно долгорочни средства	74.406	74.804
Вкупно тековни средства	48.150	50.098
Вкупна сопственичка главнина	120.203	122.693
Вкупно тековни обврски	2.353	2.209
Приходи	12.193	12.011
Трошоци	17.814	15.242
Финансиски приходи (нето)	3.576	3.553
Нето (загуба)/добивка за година	-2.045	-322

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ

Основните сметководствени политики применети при составување на финансиските извештаи на Друштвото за годината што завршува на 31 декември 2017 година се изнесени во резимето на значајните сметководствени политики наведени во текстот од оваа белешка.

3.1 Подружници

Подружниците се правни лица кај кои Друштвото има контрола врз финансиските и деловните политики и поседува повеќе од една половина од гласачките права. Постоенето на и ефектот од поседувањето на гласовите се зема во предвид при одредување дали Друштвото има контрола врз друго правно лице.

Набавната вредност на вложувањето претставува објективна вредност на даденото средство. Друштвото ги евидентира вложувањата по нивната набавна вредност намалена за евентуално обезвредување.

Подружниците се целосно консолидирани од моментот на воспоставување на контрола од страна на Друштвото врз истите. Подружниците се елиминираат од консолидацијата во моментот на престанок на контролата од страна на Друштвото.

Интеркомпаниските трансакции и салда и нереализирани добивки од трансакциите помеѓу деловните субјекти се елиминирани. Нереализираните загуби се елиминираат исто така, освен во случај тошокот неможе да биде надоместен.

Приложените консолидирани финансиски извештаи ги опфаќаат финансиските извештаи на матичното друштво Брик АД Берово и АД Алкалоид Берово со учество на 31 декември 2017 година 59,826% (2016 : придружен субјект 46,7%).

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

3.2 Сегментно информирање

Сегментно известување Известувањето по оперативни сегменти е конзистентно со начините на интерно известување за потребите на Управниот одбор. Управниот одбор е одговорен за стратешките одлуки за секој од сегментите.

Приходите по сегменти се приходи кои се обелоденети во билансот на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите приходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот. Расходите по сегменти се расходи кои се обелоденети во билансот на успех на Друштвото, коишто се директно поврзани со работењето на сегментот и соодветен дел од останатите расходи на Друштвото кои што се распределени на разумна основа на сегментот.

Нето оперативните средства на Друштвото се состојат примарно од материјални и нематеријални средства, залихи и побарувања намалени за нето оперативните обврски, додека нето финансиските средства на Друштвото примарно се состојат од парични средства и парични еквиваленти и депозити.

Сметководствените политики на сегментите се исти со сметководствените политики на Друштвото. Ова се всушност податоците кои што се репортираат на управувачките структури за целите на донесување одлуки за распределба на ресурсите и за оценување на резултатите од работењето на сегментите.

3.3 Недвижности, постројки и опрема

Недвижностите, постројките и опремата се евидентираат по набавна вредност од датумот на набавката. Во извештајот на Финансиска состојба се прикажуваат по набавна цена намалена за акумулираната депрецијација. Набавната вредност се состои од фактурната вредност зголемена за увозните царини, неповратни даноци, како и на сите трошоци кои директно придонесуваат за доведување на средствата во работна состојба за намената за која се набавени.

Набавната вредност на постројките и опремата произведени / изградени во сопствена режија ја претставува набавната вредност на денот на кој е компетиран процесот на изградбата или развојот.

Трошоците за редовно одржување и поправки на недвижностите, постројките и опремата се евидентираат на товар на деловните трошоци во моментот на нивното настанување. Издатоците кои се однесуваат на реконструкции и подобрувања, кои го менуваат капацитетот или корисниот век на употреба на НПО, се додаваат на набавната вредност на тие средства.

Приходите или трошоците остварени со отуѓувањата на НПО се евидентираат со останатите приходи од оперативно работење или оперативни трошоци, соодветно.

Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се пресметува пропорционално за да набавната вредност на средствата целосно се отпише во нивниот проценет корисен век. Амортизацијата на недвижностите и опремата и нематеријалните средства се врши според стапки засновани на проценетиот корисен век на средствата од страна на Раководството на Друштвото.

Резидуалните вредности на средствата и проценетиот век на употреба се проверуваат од страна на Менаџментот најмалку на крајот на секоја финансиска година и доколку е потребно се корегираат.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

Недвижности, постројки и опрема (продолжува)

Кога евидентираниот износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува на товар на трошоците.

Инвестициите во тек се евидентираат по набавна вредност. До моментот на нивно ставање во употреба, не се пресметува амортизација.

Во продолжение се дадени годишни стапки за амортизација што се користат за одделните групи на недвижности и опрема се како што следува:

Градежни објекти	2,5-10%
Деловен инвентар	5-10%
Мебел	20%
Компјутери	25 %
Транспортни средства	10-25%

3.2 Нематеријални средства

Нематеријалните средства се состојат од издатоци за техничка документација за ископ на јаглен и издатоци за техничка документација за проширување на деловните активности .

3.3 Обезвреднување на нефинансиските средства

Средствата кои имаат неограничен век на користење и не се амортизираат, се предмет на годишна анализа за можноста од нивно обезвреднување. Средствата кои се амортизираат се предмет на анализа за можноста од нивно обезвреднување секогаш кога настаните или измените во деловните услови укажуваат дека нивната сегашна вредност е повисока од проценетата надоместувачка вредност. Загубата од обезвреднување се евидентира за износот за кој сегашната вредност на средството ја надминува вредноста за неговото повторно надоместување. Надоместливиот износ претставува повисоката вредност од нето продажната цена на средството, намалена за трошоците на продажба и неговата употребна вредност. Со цел за да се процени обезвреднувањето, средствата се групирани во најмали единици кои генерираат пари. Нефинансиските средства, освен гудвилот, кои се обезвреднети се проценуваат за можната корекција на обезвреднувањето на датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

3.4 Вложувања во недвижности за изнајмување

Недвижностите, сопственост на Друштвото, кои се чуваат пред се, со цел остварување приход од нивно изнајмување, наместо со употреба во редовниот тек на снабдување со стоки и услуги, за административни потреби или за нивна продажба, се признаени како вложувања во недвижности за изнајмување.

Недвижностите за изнајмување, кои се состојат од градежини објекти се евидентирани според нивната набавна вредност, намалена за соодветна исправка на вредноста и евентуално резервирање поради оштетување.

Моделот на објективна вредност не е прифатен поради неможноста за нејзино веродостојно утврдување. Имено, споредливите пазарни трансакции за овие ставки на недвижности се ретки и при тоа, не постојат ниту алтернативни проценки, засновани на проекциите за дисконтирани парични текови.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

3.5 Оштетување на нефинансиски средства

Средствата подложни на амортизација се проверуваат од можни оштетувања секогаш кога одредени настани или промени укажуваат дека евидентираните износ на средствата не може да се надомести. Кога евидентираните износ на средството е повисок од неговиот проценет надоместлив износ, тој веднаш се отпишува до неговиот надоместлив износ.

Надоместливиот износ претставува повисокиот износ помеѓу нето продажната цена и употребната вредност на средствата.

Загубите од оштетување, кои ја претставуваат разликата помеѓу сегашната вредност и надоместливата вредност на материјалните и нематеријалните средства, се искажуваат во Извештајот за сеопфатна добивка согласно МСС 36 Оштетувања на средствата. Оштетените нефинансиски средства се оценуваат на секој датум на известување за да се утврдат можните надоместувања и оштетувања.

3.6 Финансиски средства

Финансиските средства на Друштвото се класифицирани во следните категории: позајмици и побарувања и хартии од вредност расположливи за продажба. Класификацијата на вложувањата е направена во зависност од намената за која финансиските средства се набавени. Класификацијата на финансиските средства се одредува во моментот на нивната набавка и се анализира на секој датум на известување.

Побарувања

Побарувањата се финансиски средства со дефинирани услови за плаќање и не се котираат на пазарите на хартии од вредност.

Побарувањата се вклучени во тековните средства, освен оние кои имаат доспевање подолго од 12 месеци по датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба.

Побарувањата се прикажани во Консолидираниот Извештај за финансиската состојба на позицијата Побарувања од купувачите и останати побарувања.

Хартии од вредност расположливи за продажба

Финансиските средства врасположливи за продажба се класифицирани како нетековни средства, освен оние кои раководството планира да ги отуѓи во период пократок од 12 месеци по датумот на Консолидираниот Извештај за финансиската состојба. Набавката и продажбата на финансиските средства се евидентира на денот на тргувањето.

Вредноста на набавката ги вклучува и трошоците за трансакцијата. Финансиските средства се бришат од евиденцијата во моментот на нивната продажба или во моментот на завршување на правото за добивање на надоместок. Финансиските средства врасположливи за продажба се вреднуваат по нивната пазарна вредност.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

Хартии од вредност расположливи за продажба (продолжува)

Друштвото исто така има вложувања во акции кои котираат на пазар за хартии од вредност и се класифицирани како финансиски средства расположливи за продажба. Позајмиците и побарувањата се вреднуваат по нивната амортизирана вредност со примена на ефективна каматна стапка.

Промените во вредноста на финансиските средства се евидентираат во главнината и Консолидираниот Извештај за сеопфатна добивка, освен загубите од обезвреднување на финансиските средства, каматите пресметани со ефективна каматна метода и курсните разлики на финансиските средства кои што се признаваат во Консолидираниот Биланс на успех. Во моментот на продажба на финансиските средства, акумулираниот износ во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во Консолидираниот Биланс на успех.

Дивидендите што се добиваат од поседувањето на финансиските средства се евидентираат во Консолидираниот Биланс на успех со стекнување на правото за добивање парични средства. Пазарната вредност на финансиските средства се базира на последната тргувана цена на акцијата на Македонската берза за хартии од вредност. Вложувањата за кои вредноста не може со сигурност да се измери се прикажани според нивната набавна или ревалоризирана вредност намалена за исправката на вредноста. На крајот на секој известувачки период,

Друштвото врши анализа на вредноста на финансиските средства. Во случај кога постојат доволно индикатори дека вредноста на финансиските средства е неповратно намалена под нивната сегашна вредност, овие финансиски средства се сметаат за обезвреднети. Во тој случај, разликата помеѓу износот на обезвреднувањето и ревалоризационата резерва во главнината што произлегува од промената на вредноста на финансиските средства се евидентира во Билансот на успех. Загубата од обезвреднување на вложувањата која што е евидентирана во Консолидираниот Биланс на успех не се враќа повторно преку истиот.

3.6 Пари и парични еквиваленти

Парите и паричните еквиваленти во евиденцијата ги вклучуваат парите во готово во благајната како и депозитите на денарските средства на жиро сметките на Друштвото кои се водат кај деловните банки искажани според нивната номинална вредност.

3.7 Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачите се прикажани според нивната номинална вредност. Ненаплатените побарувања од купувачите се отпишуваат врз основа на проценки и предлози на раководството и се признаваат како останати трошоци од редовно работење. Побарувањата се признаваат во износ на номиналната вредност намалена за евентуална исправка на вредност поради нивна ненаплативост односно во висина на нивната надоместлива вредност. Значајни финансиски потешкотии на должникот, веројатноста должникот да влезе во процес на ликвидација или финансиска реорганизација и неможност за плаќање се сметаат за индикатори дека побарувањата се оштетени. Отписот на побарувањата се спроведува врз основа на старосна структура на побарувањата и историско искуство и кога се оценува дека делумната или целосната наплата на побарувањето повеќе не е веројатна.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

3.8 Залихи

Залихите се вреднувани по пониската помеѓу набавната и нето реализационата вредност. Нето реализационата вредност претставува продажна вредност во секојдневниот тек на работата, намалена за трошоците за завршување, маркетинг и дистрибуција.

Трошокот на материјалите и резервните делови се утврдува користејќи ја методата на пондериран просек и вклучува трошоци направени за нивна набавка, достава до постоечката локација и состојба на употреба.

Трошокот на производите и производството во тек вклучува и соодветен дел на општи трошоци врз основа на нормалниот оперативен капацитет.

3.9 Капитал

Основна главнина

Основната главнина се признава во висина на номиналната вредност на уплатениот основачки влог при трансформација на Друштвото.

Сопствени акции

Кога Друштвото откупува свој акционерски капитал, платените надомести се одземаат од вкупниот акционерски капитал како сопствени акции се додека истите не се отуѓат. Кога таквите акции последователно се продаваат, примените надомести се вклучуваат во акционерскиот капитал.

Задолжителна резерва

Друштвото има задолжителна резерва, како општ резервен фонд, која се формира по пат на издвојување на 5% од нето добивката. Издвојувањето се врши сè до моментот додека резервата не достигне износ кој е еднаков на една десетина од основната главнина, односно до моментот кога резервите ќе го достигнат износот кој го утврдуваат основачите на Друштвото. До достигнување на законскиот минимум, оваа резерва може да се користи само за покривање на загуба, а кога ќе го надмине предвидениот минимум, вишокот може да се користи, по претходно донесена одлука на и за дополнување на износот утврден за исплата на дивиденди.

Останата резерва

Останата резерва се состои од инвестициски вложувања кои се формираат со издвојување на дел од нето добивката за инвестициски вложувања за развојни цели односно за вложувања во материјални средства (недвижности, постројки и опрема) и во нематеријални средства (компјутерски софтвер и патенти) и за проширување на дејноста на даночниот обврзник.

Заработувачка по акција

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обичните акции (по намалување на делот од добивката по оданочување на имателите на приоритетни акции), со пондерираниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината, вклучувајќи сопствени акции купени од страна на Друштвото.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

3.10 Обврски кон добавувачи

Обврските кон добавувачите се признаваат првично по објективна вредност, а последователно се мерат по амортизирана набавна вредност со примена на метод на ефективна каматна стапка.

Неизмирените обврски спрема добавувачите се опишуваат по основ на застареност, врз основа на одлука донесена од раководството. Износите на отпишани обврски се признаваат како останати приходи во билансот на успех.

3.11 Политика на признавање на приходи

Приходи од продажба на производи се признаваат во Извештајот за сеопфатната добивка кога значајни ризици и користи од сопственоста се пренесени на купувачот и не постои значајна неизвесност за наплата и можно враќање на производите. Ако во моментот на настанот се процени дека наплатата не е извесна, признавањето на приходите се одлага. За реализација од претходните периоди и за онаа која во тековниот пресметковен период е пресметана во корист на приходите, се врши исправка на побарувањата на товар на трошоците.

Приходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка за периодот за кој се однесуваат, така што се зема предвид фактичкиот прилив на средства.

3.12 Политика на признавање на расходи

Расходите произлегуваат од основната дејност на Друштвото настанати од извршување на оперативните активности и истите се признаваат во висина на трошоците на набавката, трошоците на конверзија и други трошоци што се стекнуваат со цел залихите да се доведат во постојаната локација и постојаните услови.

Трошоците на производство се признаваат во висина на нивното фактичко учество во готовите производи, а кои се мерливи врз основа на веродостојни документи на добавувачите, трошоците на работна сила и други трошоци што е неопходно да се направат со цел да се доведат во состојба на готов производ. Расходите од камати се признаваат во Извештајот за сеопфатна добивка за периодот за кој се однесуваат, така што се зема предвид фактичкиот одлив на средствата.

3.13 Трансакции во странска валута

Трансакциите настанати во странска валута се искажуваат во денари со примена на официјалните курсеви на Народна Банка на Република Македонија кои важат на денот на трансакцијата. Средствата и обврските деноминирани во странска валута се искажуваат со примена на официјални курсеви кои важат на денот на составувањето на Извештајот на финансиската состојба.

Нето позитивни и негативни курсни разлики, кои произлегуваат од конверзија на износите искажани во странска валута, се вклучуваат во Извештајот за сеопфатна добивка во периодот на настанување.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

Трансакции во странска валута(продолжува)

Официјалните девизни курсеви користени при искажувањето на билансните позиции деноминирани во странска валута, на 31 декември 2017 и 2016 се следните:

Валута	Во денари	
	31.дек.17	31.дек.16
ЕУР	61,4907	61,4812
УСД	51,2722	58,3258

3.14 Користи на вработените

Друштвото учествува во пензискиот фонд со уплатување на определени придонеси утврдени со домашната легислатива. Придонесите, кои зависат од висината на платите, се уплатуваат во Фондот за пензиско и инвалидско осигурување на Република Македонија. Сите краткорочни користи на вработените се признаваат како расход и обврска во висина на недисконтираниот износ на користи. Друштвото исто така исплаќа двократен износ од просечно исплатена нето плата во Република Македонија како отпремнина во случај на заминување во старосна пензија. Друштвото нема резервирано средства за ваквите отпремнини, бидејќи смета дека истите нема да имаат значаен ефект врз финансиските извештаи.

3.15 Наеми

Наемите каде значителен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицираат како оперативни наеми. Плаќањата за наем при оперативен наем се искажуваат во Билансот на успоех на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евиденција на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во Билансот на состојба како средства за издавање или вложување во недвижности.

Во тековниот период, Друштвото дава простор под оперативен наем како како наемодавател на недвижности класифицирани како вложување во недвижности.

3.16 Тековен и одложен данок од добивка

Данок на добивка се пресметува согласно одредбите на релевантните законски прописи во Република Македонија. Плаќањето на месечниот данок се врши аконтативно. Крајниот данок по стапка од 10% се пресметува на основа на остварената добивка зголемена за непризнаени расходи и намалена за одредени даночни олеснувања. Одложениот данок од добивка се евидентира во целост, користејќи ја методата на обврска, за времените разлики кои се јавуваат помеѓу даночната основа на средствата и обврските и износите по кои истите се евидентирани за целите на финансиското известување. При утврдување на одложениот данок од добивка се користат тековните важечки даночни стапки. Одложениот данок од добивка се товари или одобрува во тековните добивки или загуби, освен доколку се однесува на ставки кои директно го третираат или одобруваат капиталот, во кој случај одложениот данок се евидентира исто така во капиталот. Одложените даночни средства се признаваат во обем во кој постои веројатност за искористување на времените разлики наспроти идната расположлива оданочлива добивка.

Со состојбата на 31 декември 2017 година, Друштвото нема евидентирано одложени даночни средства или обврски, бидејќи не постојат временски разлики на овие датуми.

3. ЗНАЧАЈНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ - (ПРОДОЛЖУВА)

3.17 Деловни комбинации

Стекнувањето на подружниците е евидентирано според методот на набавната вредност, при што трошокот за стекнувањето претставува објективна вредност на дадените средства, издадените акции или превземените обврски на датумот на стекнувањето. Вишокот на трошокот на стекнувањето над неговата објективна вредност претставува гудвил. Ако овој износ е помал од објективната вредност на нето средствата на стекнатата подружница, разликата се признава директно во добивките и загубите како добивка при поволна набавка. Друштвото го мери не - контролираното учество на стекнатата подружница според објективната вредност или според пропорционалниот удел со кој не -контролираното учество учествува во нето средствата на стекнатиот ентитет кои можат да се идентификуваат.

Неизвесен надоместок се признава во капиталот или како финансиска обврска. Износот класифициран како финансиска обврска последователно повторно се мери според објективната вредност и разликите се признаваат во добивките и загубите.

Ако деловната комбинација се ивршува во фази претходното сопственичко учество во стекнатата подружница повторно се мери по објективна вредност на датумот на стекнување. Разликите од повторното мерење се признаваат во добивките и загубите.

3.18 Дивиденди

Друштвото ги евидентира обврските по дивиденди кон акционерите, по одобрување на обврската за дивиденди на годишното собрание.

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење, а кои се однесуваат на купувачите и добавувачите. Друштвото е изложено на повеќе различни ризици со различен степен на изложеност.

Управувањето со ризици на Друштвото се фокусира на непредвидливоста на пазарите и се стреми кон минимизирање на потенцијалните негативни ефекти врз финансиското работење на Друштвото.

4.1 Кредитен ризик

Друштвото нема значајна концентрација на кредитен ризик. Воспоставените политики и процедури овозможуваат продажба на купувачи со соодветна кредитна историја.

Побарувањата од купувачите се состојат од голем број на салда. На тој начин, управувањето со кредитниот ризик вклучува политика на разумно намалување и дисперзија на концентрацијата на побарувањата во портфолиото на клиентите.

4. ФИНАНСИСКИ РИЗИЦИ И УПРАВУВАЊЕ СО ИСТИТЕ - (ПРОДОЛЖУВА) Кредитен ризик (продолжува)

Максималната изложеност на Друштвото на ризик од кредитирање е претставена со евидентираниот износ на секое финансиско средство во извештајот за финансиска состојба, како што следи.

	2017 (000 мкд)	2016 (000 мкд)
Класи на финансиски средства - евидентирана вредност		
Краткорочни финансиски вложувања	249.778	43.926
Побарувања од купувачи и ост.побарувања	37.117	1.331
Парични средства и еквиваленти	15.362	10.323
	302.257	55.880

Кредитниот ризик за парични средства и парични еквиваленти, орочени депозити се смета за безначаен бидејќи клиентите на Друштвото се реномирани банки, со надворешни кредитни рангирања со висок квалитет.

Ризик од неликвидност

Ризикот од неликвидност се управува преку обезбедување на доволни количества на готовина, можност за обезбедување на средства за кредитирање на операциите на Друштвото.

4.3 Ризик од промена на каматни стапки

Ризикот од промена на каматните стапки претставува ризик поради кој износот на кредити и позајмици може да се промени како резултат на промените на каматните стапки на пазарот. Друштвото, во текот на пресметковниот период, нема користено вакви кредити и позајмици, може да се каже дека не постои изложеност на ризик од промена на каматни стапки.

4.4 Финансиски ризик

Со состојба на 31 декември 2017, Друштвото нема обврски за кредити и не е изложено на ризик од кредитна задолженост.

4.6 Даночен ризик

Согласно законските прописи во Р.М. Финансиските извештаи и сметководствените евиденции на Друштвото подлежат на контрола на даночните власти по поднесување на даночните извештаи за годината. Заклучно со датумот на одобрување на Финансиските извештаи, не е вршена контрола на данокот на добивка, данокот од ДДВ и персоналениот данок од доход. Според оваа, постои даночен ризик за пресметка на дополнителни даноци, камати и казни во случај на идни контроли од даночните власти, кои по својот обем во моментот не може да се предвидат. Документацијата на Друштвото останува отворена за контрола од страна на царинските и даночните власти за период од десет години.

5. УТВРДУВАЊЕ НА ОБЈЕКТИВНА ВРЕДНОСТ

Друштвото располага со финансиски средства и обврски кои вклучуваат побарувања од купувачи и обврски спрема добавувачи и обврски за долгорочни и краткорочни кредити како и нефинансиски средства за кои голем број на сметководствени политики и обелоденувања бараат утврдување на нивната објективна вредност. Сметководствената вредност намалена за проценетите исправки на вредноста на финансиски средства и обврски, со рок на доспевање пократок од една година, ја претставува приближно нивната објективна вредност. Проценките на Друштвото се базираат на искуството и останатите фактори, вклучувајќи ги и очекувањата за идните настани за кои се верува дека се веројатни во сегашните околности. Раководството на Друштвото смета дека искажаните сметководствени износи се објективни извештајни вредности при постојните пазарни услови.

6. ДЕЛОВНИ КОМБИНАЦИИ

Во текот на 2017 година Матичното друштво купи дополнително 598 обични акции на придружното друштво АД Алкалоид Берово- производител на текстил и стана мнозински акционер со 59,826% од вкупните гласачки права.

Платена надоместок	ИЗНОС
Купени акции во 2017 година	11.375
Купени акции во предходните периоди	21.422
Вкупен надоместок	32.797

Средтва и обврски признаени како резултат на стекнување се:

Недвижности, постројки и опрема	36.053
Долгорочни вложувања	577
Парични средства и еквивален. на парични средства	20.606
Побарувања од купувачи	36.957
Краткорочни финансиски вложувања	221.695
Залихи	22.483
Обврски кон добавувачи	-2.632
Останати тековни обврски	-2.620
	333.119
Намалено за: неконтролирано учество	133.829
Стеknати нето средства	199.290

7. СЕГМЕНТНО ИЗВЕСТУВАЊЕ

На 31 декември 2017 година, групата е организирана во два известувачки сегменти:

- Рударство-вадење на лигнит
- Текстил - производство и ткаење

	Рударство	Текстил	Вкупно
За годината што завршува на 31.12.2017			
Продажба	16.521	116.584	133.105
Интер-сегментна продажба	-	(445)	(445)
Нето продажба	16.521	116.163	132.660
Загуба /добивка од деловни активности	(924)	(12.650)	(13.574)
Финансиски резултат, нето			6.756
(Загуба) пред оданочување			(6.818)
Добивка при поволна набавка			166.493
Данок на добивка			164
Добивка за годината			159.511

Сегментните средства и обврски на 31.12.2017 се како што следи:

2017 година	Рударство	Текстил	Вкупно
Средства	79.641	333.418	413.059
Обврски	(2.758)	(5.831)	(8.797)
Амортизација	(1.052)	(4.676)	(5.728)
Инвестиции во основни средства	31	7.756	7.787

8. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

2017	Издатоци за техничка документација
Набавна вредност	
Салдо на 1 Јануари 2017 година	208
Салдо на 31 Декември 2017 година	208
Исправка на вредноста	
Салдо на 1 Јануари 2017 година	10
Амортизација	10
Салдо на 31 Декември 2017 година	20
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017 година	188
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2017 година	198
2016 коригирана	Издатоци за техничка документација
Набавна вредност	
Салдо на 1 Јануари 2016 година	159
Зголемување	49
Салдо на 31 Декември 2016 година	208
Исправка на вредноста	
Салдо на 1 Јануари 2016 година	-
Амортизација	10
Салдо на 31 Декември 2016 година	-
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016 година	198
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016 година	159

8 НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА-ПРОДОЛЖУВА

Со состојба на 31 декември 2017 година нематеријалните средства се состојат од издатоци за техничка документација за ископ на јаглен во износ од 43 илјади денари (2016: исто), издатоци за техничка документација за проширување на деловните активности во износ од 116 илјади денари (2016:исто) и софтвер во износ од 29 илјади денари.

9. НЕДВИЖНОСТИ, ПОСТРОЈКИ И ОПРЕМА

2017	Земјиште	Градежни објекти	Опрема	Инвестици и во тек	Вкупно
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2017	3.606	115.303	83.399	20.262	144.295
Зголемување	-	313	7.661	(187)	7.787
Стекнување на подружница	2.308	78.017	110.958	289	191.572
Салдо на 31 Декември 2017	5.914	115.616	201.806	20.315	343.651
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2017	-	32.350	81.313	-	113.663
Амортизација	-	3.671	1.823	-	5.494
Стекнување на подружница	-	67.138	88.381	-	155.519
Салдо на 31 Декември 2017	-	103.159	171.517	-	274.676
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	5.914	12.457	30.289	20.315	68.975
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2017	3.606	4.678	2.380	20.262	30.926
2016 коригирана					
Набавна вредност					
Салдо на 1 Јануари 2016	3.606	37.287	83.134	18.823	142.850
Зголемување	-	-	52	1.439	1.491
Интерни трансфери	-	(1)	1	-	-
Останати промени	-	-	-	(49)	(49)
Салдо на 31 Декември 2016	3.606	37.286	83.187	20.213	144.292
Исправка на вредноста					
Салдо на 1 Јануари 2016	-	32.265	80.587	-	112.852
Амортизација	-	85	726	-	811
Салдо на 31 Декември 2016	-	32.350	81.313	-	113.663
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	3.606	4.936	1.874	20.213	30.629
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016	3.606	5.022	2.547	18.823	29.998

Амортизацијата на недвижностите, постројките и опремата се пресметува според стапките прифатени од страна на Менаџментот односно со примена на пропорционалната метода и пропишаните стапки кои се применуваат конзистентно.

10. ВЛОЖУВАЊА ВО НЕДВИЖНОСТИ ЗА ИЗНАЈМУВАЊЕ

2017	Градежни објекти
Набавна вредност	
Салдо на 1 Јануари 2017	8.988
Зголемување	-
Намалување	-
Салдо на 31 Декември 2017	8.988
Исправка на вредноста	
Салдо на 1 Јануари 2017	3.602
Амортизација	224
Намалување	-
Салдо на 31 Декември 2017	3.826
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2017	5.162
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2017	5.386
2016 коригирана	Градежни објекти
Набавна вредност	
Салдо на 1 Јануари 2016	8.988
Зголемување	-
Намалување	-
Салдо на 31 Декември 2016	8.988
Исправка на вредноста	
Салдо на 1 Јануари 2016	3.377
Амортизација	225
Салдо на 31 Декември 2016	3.602
Нето сметководствена вредност на 31 Декември 2016	5.386
Нето сметководствена вредност на 1 Јануари 2016	5.611

11. ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансиски инструменти и цели на управување со ризикот

Финансиските инструменти на Друштвото се состојат од пари и парични еквиваленти, депозити купувачи и останати побарувања, добавувачи и останати обврски. Во текот на своето работење Друштвото е изложено на следните ризици:

Ризик од промена на девизните курсеви

Друштвото дел од своите оперативни трансакции како што се: продажбите на производи и услуги, набавка на сировини и материјали, услуги и дадени депозити се деноминирани во денари од странски валути. Друштвото не користи финансиски инструменти за минимизирање на ризикот, од причини што такви инструменти не постојат на пазарот во Македонија.

11 ФИНАНСИСКИ ИНСТРУМЕНТИ (ПРОДОЛЖУВА)

Ризик од промена на девизните курсеви (продолжува)

Состојбата на девизните износи деноминирани во Денари е следната:

	Средства		Обврски	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	128.489	132.468	1.080	861

Следната табела ја покажува сензитивната анализа за зголемување и намалување од 10% на македонскиот Денар во однос на соодветните странски валути. Сензитивната анализа е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на консолидираниот Извештај за финансиската состојба. Позитивните износи претставуваат зголемување на добивката во Консолидираниот Биланс на успех, а негативните износи, претставуваат нејзино намалување.

	Зголемување на вредноста од 10% на вредноста на Денарот		Намалување на вредноста од 10% на вредноста на Денарот	
	2017	2016	2017	2016
ЕУР	12.741	13.161	(12.741)	(13.161)
Биланс на успех и капитал	12.741	13.161	(12.741)	(13.161)

Сензитивноста на Друштвото кон странските валути во 2017 година е поголема од 2016 година, како резултат на зголемување на побарувањата од купувачите во странство и зголемување на кредитите и обврските кон странските добавувачи.

Ризик од неликвидност

Раководството на Друштвото води грижа за обезбедување на ликвидноста. Раководството управува со ризикот од ликвидност преку одржување на извесен износ на слободни пари и парични еквиваленти, секојдневно пратење на состојбата на паричните средства и проекции за идните парични приливи и одливи.

Подолу е прикажана табелата за рочноста на финансиските средства и обврски на Друштвото:

Средства

2017	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	12-60 месеци	Вкупно
Побарувања од купувачите	6.969	329	25.409	-	32.707
Депозити	-	11.500	31.875	206.403	249.778
Долгорочни хартии од вредност расположливи за продажба	-	-	-	593	593
Побарувања од вработените и останати побарувања	2.250	-	-	-	2.250
	9.219	11.829	57.284	206.996	285.328

Обврски

2017	До 1 месец	1-3 месеци	3-12 месеци	12-60 месеци	Вкупно
Обврски кон добавувачите	4.253	81	-	-	4.334
Обврски за примени аванси	314	-	-	-	314
Обврски кон работниците	2.100	-	-	-	2.100
	6.667	81	-	-	6.748

12. ВЛОЖУВАЊА ВО ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ РАСПОЛОЖЛИВИ ЗА ПРОДАЖБА

Долгорочните вложувања се состојат од вложувања во капиталот на едно поврзано друштво и вложувања во долгорочни хартии од вредност (акции) кај домашни банки.

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Придружени друштва	-	24.169
Вложувања во хартии од вредност	593	24
Вкупно долгорочни вложувања	593	24.193

13. ДОЛГОРОЧНИ ДЕПОЗИТИ

Со состојба на 31 декември 2017 година салдото на долгорочните депозити во износ од 128.906 илјади денари (2016: 14.000 илјади денари) се однесува на депозити орочени во денари кај домашни деловни банки за период од 24 месеци кои носат камата со еднократна наплата на датумот на доспевање.

14. ПАРИ И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Трансакциски сметки во денари	9.248	9.339
Девизни сметки во земјата	5.979	874
Благајна	135	110
Вкупно:	15.362	10.323

15. ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИТЕ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Побарувања од купувачите во земјата	32.707	1.076
Побарувања од поврзани субјекти	-	96
Останати побарувања	32.707	1.170
Побарувања од работниците	874	202
Побарувања за дадени аванси	151	161
Побарувања за ддв	1,337	-
Побарувања за повеќе платен данок на добивка	859	55
Побарувања за повеќе платен персонален данок	10	10
Останати побарувања	1.225	24
Вкупно останати побарувања	4.456	452
Вкупно побарувања од купувачи и останати побарувања	37.163	1.622

16. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

Во текот на 2017 година, Друштвото дел од своите слободни средства ги има депонирано како депозити кај домашни финансиски институции со рок од 3-12 месеци и договорна камата на годишно ниво.

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Депозити кај домашни банки во денари	81.500	27.344
Депозити кај домашни банки во девизи	39.372	2.582
Вкупно:	120.872	29.926

17. ЗАЛИХИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Залихи на сировини и материјали	18.124	3.122
Залихи на резервни делови	2.584	2.365
Залиха на ситен инвентар и авто гуми	362	362
Залиха на недовршено производство и готов производ	9.069	-
Залиха на трговска стока	5.672	427
Вкупно:	35.811	6.276

18. КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Акционерски капитал

На 31 декември 2017 и 2016 година според решението од Централен регистар основната главнина на Друштвото изнесува 385.211 Евра поделени на 7525 обични акции со номиналната вредност по акција изнесува 51.19 Евра или во денарска противвредност од 2.665,36 денари.

Според книговодствената евиденција Друштвото со состојба на 31 декември 2017 и на 31 декември 2016 година ја има следната структура на капиталот:

	Број на акции			Износ во Евра		
	Одобрени	Сопствени	Во оптек	Обични	Сопствени	Вкупно
01.01.2017						
/31.12.2017	7.525	(92)	7.433	385.205	4.709	380.496
01.01.2016						
/31.12.2016	7.525	(92)	7.433	385.205	4.709	380.496

Во акционерскиот капитал на Друштвото, 14 физички лица поседуваат 98,78% од вкупниот број на обични акции од кои 6 физички лица со над 5%.

19. ОБВРСКИ КОН ДОБАВУВАЧИТЕ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Обврски спрема поврзани субјекти	-	116
Обврски спрема добавувачи во земјата	3.473	205
Обврски спрема добавувачи во странство	861	861
Вкупно:	4.334	1.182

20. ОСТАНАТИ КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Обврски за даноци и придонеси од плата	1.012	198
Обврски за примени аванси	314	82
Обврски према работниците	2.100	352
Обврски за ДДВ	665	353
Обврски за данок на добивка	164	-
Останати даноци	1	2
Останати обврски	-	183
Вкупно:	4.255	1.170

21. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА И
ОСТАНАТИ ДЕЛОВНИ ПРИХОДИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Приходи од продажба	131.942	12.002
<i>Останати приходи</i>		
Приходи од наемнина	560	-
Останати приходи	158	191
Вкупно останати приходи	718	191
Вкупни приходи	132.660	12.193

22. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ, ЕНЕРГИЈА,
РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И ОТПИСИ

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Потрошени сировини и материјали	62.005	2.395
Потрошена енергија	6.776	947
Потрошени резервни делови	1.647	655
Отпис на ситен инвентар	104	-
Вкупно:	70.532	3.997

23. ТРОШОЦИ ЗА УСЛУГИ

	31 декември 2017	Во илјади денари 31 декември 2016
Транспортни услуги	340	-
ПТТ услуги, интернет	520	94
Трошоци за одржување	548	295
Надворешни услуги за изработка на добра	166	-
Наемнини	481	-
Комунални услуги	951	304
Концесии	-	255
Адвокатски трошоци	-	308
Останати услуги	665	894
Вкупно	3.671	2.150

24. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИТЕ

Платите на работниците во годината што завршува под 31.12.2017 се пресметани согласно Законот, Колективниот договор и нормативните акти на Друштвото и истите изнесуваат

	31 декември 2017	Во илјади денари 31 декември 2016
Нето плата и надоместоци	25.093	5.212
Придонеси и даноци од плата	11.514	2.402
Останати трошоци на вработените	4.470	2.365
Вкупно:	41.077	9.979

25. ОСТАНАТИ ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ

	31 декември 2017	Во илјади денари 31 декември 2016
Трошоци на надзорен и управен одбор	5.233	107
Трошоци за користење на права	776	200
Премии за осигурување	604	109
Трошоци на платниот промет	467	51
Трошоци за репрезентации	81	-
Даноци кои не ависат од резултатот	347	8
Дополнително одобрени попусти	150	
Останати трошоци од работењето	1.126	122
Вкупно:	8.784	597

26. НЕТО ПРИХОДИ/ РАСХОДИ ОД ФИНАНСИРАЊЕ

Расходите/приходите на финансирање се однесуваат на камати по основ на користење туѓи средства од редовно работење и курсни разлики:

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Приходи од камати	6.317	852
Приходи од курсни разлики	1	29
Приходи од вложувања во неповрзани друштва	364	-
Останати приходи	75	-
Учество во добивката на придружно друштво	-	2.747
Камати од редовно работење	(1)	(46)
Расходи од курсни разлики	-	(6)
Вкупно:	6.756	3.576

27. ДАНОК НА ДОБИВКА

Обврската за данокот на добивка е презентираан како збир на пресметаната обрска согласно поединечните даночни биланси на Матичното друштво и неговата подружница.

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
(Загуба)/Добивка пред оданочување	(6.818)	322
Непризнаени расходи за оданочување во ДБ	3.888	707
Даночна основа	1.636	-
Намалувања на даночна основа	-	-
Данок на непризнаени расходи во ДБ	-	-
Даночни олеснувања	-	-
Данок на добивка за финансиската година	164	-

28. ЗАРАБОТУВАЧКА ПО АКЦИЈА**Основна**

Основна заработувачка по акција се пресметува по пат на делење на добивката која припаѓа на имателите на обичните акции (по намалување на делот од добивката по оданочување на имателите на приоритетни акции), со пондерирааниот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината, вклучувајќи сопствени акции купени од страна на Друштвото.

	Во илјади денари	
	31 декември 2017	31 декември 2016
Заработувачка која припаѓа на имателите на обични акции	156.640	(2.045)
Пондериран просечен број на обични акции во оптек	7.433	7.433
Основна заработувачка по акција (денари по акција)	21.073	(275)

29. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

Трансакциите со поврзани лица се засновани на ценовници кои се во сила и под услови кои важат и за трети лица, под нормални комерцијални услови. Табелата подолу ги прикажува трансакциите и износите со поврзани лица со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2017 и 2016 година.

2017	Побарувања	Обврски	Трошоци	Приходи	Дивиденди
Клучен раководен персонал - краткорочни користи за вработените	-	156	11.192	-	4.650
	-	156	11.192	-	4.650
2016	Побарувања	Обврски	Трошоци	Приходи	Дивиденди
Алкалоид АД Берово	-	116	1.033	86	-
Клучен раководен персонал - краткорочни користи за вработените	-	-	1.721	-	-
	-	116	2.754	86	-

30. НЕИЗВЕСНИ ОБВРСКИ

Друштвото прави напори за усогласување на побарувањата и обврските при што поголем број на купувачи и доверители се усогласуваат со наведените салда. Со датумот на овие финансиски извештаи не се утврдени било какви резервирања за потенцијални загуби, кои би можеле да се појават од редовното работење.

Друштвото нема правни оптоварувања (хипотеки) на својот недвижен имот и на опремата.

31. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА БИЛАНСОТ НА СОСТОЈБА

По датумот на составување на билансот на состојба, друштвото е задолжено во вкупен износ од 1.062 илјади денари по основ изгубен судски спор. За овој износ друштвото со 31 декември 2017 година нема извршено резервирање.

ПРЕДЛОГ

Врз основа на член 383 , 384 од Законот за трговските друштва како и член 79 од Статутот на Акционерско друштво рудници и индустрија за јаглен и неметали БРИК Берово , Собранието на акционери на својата седница одржана на ден 28.06.2018 година ја донесе следната :

О Д Л У К А

За одобрување на ревизискиот извештај од извршената ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи и консолидираната годишна сметка и на консолидираните финансиски извештаи на АД БРИК Берово за 2017 година

Член 1

Се одобрува ревизискиот извештај од извршената ревизија на годишната сметка и финансиските извештаи и на консолидираната годишна сметка и на консолидираните финансиски извештаи за Акционерско друштво рудници и индустрија за јаглен и неметали БРИК Берово со седиште на ул.Задарска бб Берово ЕМБС 4049829 и ЕДБ 4001989100123 , за 2017 година , од овластен ревизор Друштво за ревизија, сметководство и консалтинг ВЕРИФИКА ДОО Скопје

Член 2

Оваа одлука стапува на сила со денот на донесувањето

Берово , 28.06.2018 година

АД Брик Берово

Претседавач на собранието